

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jana Rutsche a soudců JUDr. Ivony Šubrtové a JUDr. Pavla Kumprechta, ve věci žalobce: **ČEZ Distribuce, a.s.**, Děčín – Děčín IV-Podmokly, Teplická 874/8, PSČ 405 02, proti žalovanému: **Krajský úřad Libereckého kraje**, se sídlem U Jezu 642/2a, Liberec, PSČ 461 80, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. září 2016, sp. zn.: OÚPSŘ 241/2016-333-rozh.,

t a k t o :

- I. **Rozhodnutí žalovaného ze dne 30. září 2016, sp. zn.: OÚPSŘ 241/2016-333-rozh., se z r u š u j e a věc se v r a c í žalovanému k dalšímu řízení.**
- II. **Žalovaný je povinen nahradit žalobci náklady řízení ve výši 3.000,--Kč do 10 dnů od právní moci tohoto rozsudku.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalovaným rozhodnutím bylo zamítnuto odvolání žalobce proti rozhodnutí Městského úřadu Turnov, stavebního úřadu, ze dne 20. 6. 2016, spis. zn.: SÚ/1145/16/HOZ, a toto potvrzeno. Tímto prvoinstančním správním rozhodnutím byla zamítnuta žádost žalobce o vyvlastnění - omezení vlastnických práv k pozemkům parc. č. 919, 920, 921 a 925/1 v kat. území Bezděčín u Jablonce nad Nisou věcným břemenem za účelem provozování elektrického vedení distribuční soustavy. Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného včas podanou správní žalobou, kterou odůvodnil následujícím způsobem.

I. Obsah žaloby

Žalobce namítal, že rozhodnutí žalovaného spočívá v nesprávném posouzení právní otázky, kdy a za jakých okolností je možno práva k pozemkům či stavbám vyvlastnit, zejména zda je možné na základě § 25 odst. 4 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), dále jen „*energetický zákon*“, vyvlastnit práva pro již existující stavbu. Poukazoval přitom na to, že dle § 25 odst. 3 písm. e) energetického zákona má provozovatel distribuční soustavy v souladu se zvláštním právním předpisem právo zřizovat a provozovat na cizích nemovitostech zařízení distribuční soustavy, přetínat tyto nemovitosti vodiči a umísťovat v nich vedení. K zajištění těchto práv slouží ustanovení § 25 odst. 4 energetického zákona.

Citovaná ustanovení totiž zakotvují nejen práva, ale i povinnost provozovatele distribuční soustavy, kterým žalobce je, zřizovat za účelem zřízení, provozování a umístění vedení či jiných zařízení distribuční soustavy věčné břemeno k cizím nemovitostem, aniž by tato povinnost byla časově omezena. Věčné břemeno je totiž jediným vhodným institutem, který zaručuje, a to bez ohledu na budoucí změny v osobě vlastníka pozemku, jistotu setrvání zařízení distribuční soustavy na pozemku, kde bylo vybudováno, což je žádoucí z důvodu, že provozovatel plní veřejný zájem na distribuci elektrické energie (viz. ust. § 2 odst. 2 písm. a/ bod 1 věta poslední energetického zákona: „distribuční soustava je zřizována a provozována ve veřejném zájmu“).

Žalobce poté uvedl argumentaci žalovaného následovně.

Vyvlastňovací úřad a následně i žalovaný žádost vyvlastnítele a následně podané odvolání zamítly ze dvou důvodů:

1. Stavba TR Bezděčín – Šimonovice - propojovací vedení 110 kV, pro kterou je omezení vlastnického práva požadováno, již byla na předmětných pozemcích vybudována, zkolaudována a je užívána, tedy účel vyvlastnění již byl naplněn a „dotažení“ soukromoprávní stránky věci (právní poměr k pozemku) do podoby věcného břemene dle ust. § 25 odst. 4 energetického zákona již nelze řešit institutem vyvlastnění, neboť k tomuto postupu nejsou dány podmínky.

2. V daném případě není dán objektivní veřejný zájem na vyvlastnění, neboť vlastník pozemku souhlasil se stavbou a vztahy mezi stavebníkem a vlastníkem pozemku byly řešeny způsobem, který umožnil realizaci stavby, jež je provedena. Provedenou a z hlediska stavebního zákona povolenou a zkolaudovanou předmětnou stavbu je dle názoru vyvlastňovacího úřadu nutné řešit soudní cestou, např. žalobou u soudu, aby soud na místo vlastníka vyslovil souhlas s uzavřením smlouvy o věcném břemeni a tím se realizovala smlouva o smlouvě budoucí.

S touto argumentací žalobce nesouhlasí z následujících důvodů.

1. Žalobce má za to, že podmínky pro vyvlastnění práva k pozemkům byly v daném případě splněny, a to přesto, že stavba již existuje a byla zkolaudována. Kolaudace stavby totiž pouze osvědčuje realizaci stavby v souladu s podmínkami

územního rozhodnutí a řádné završení procesu výstavby z pohledu stavebního práva.

2. Dokončení stavby nezakládá vlastníku stavby - vyvlastniteli právo mít stavbu na předmětných pozemcích umístěnu a tuto provozovat a nijak nenahrazuje vztah mezi vlastníkem pozemku a vlastníkem stavby. Smyslem a účelem vyvlastnění je tedy získání práva k pozemku z pohledu soukromoprávního, přičemž k vyvlastnění byly dle názoru vyvlastnitel splněny všechny podmínky, a fakt, že stavba již byla provedena a existuje, na tom nic nemění.

3. Účel vyvlastnění je dán ustanoveními § 25 odst. 4 a § 25 odst. 3 písm. e) energetického zákona.

4. Účelem vyvlastnění není pouze samotné zřízení a vybudování stavby, ale i její další setrvání na pozemku a její následné provozování.

5. Proto byla žádost o vyvlastnění v tomto případě formulována pouze pro účel „provozování“, neboť ke zřízení stavby a jejímu umístění již došlo a omezení vlastnického práva pro tento účel by již bylo nadbytečné.

6. Ustanovení § 25 odst. 4 energetického zákona přitom neuvádí, že je možné vyvlastnit (tzn. získat práva k pozemku) pouze před vybudováním stavby a poté již nikoliv, resp. že by vybudováním stavby povinnost provozovatele distribuční soustavy zřídit věcné břemeno zanikala. Tato povinnost trvá po celou dobu existence stavby, a logicky stejně tak musí trvat po dobu její existence i možnost zřídit toto věcné břemeno vyvlastněním.

V další části žaloby se žalobce zabýval podmínkami vyvlastnění podle zvláštního předpisu, které jsou upraveny v § 3 až § 5 zákona č. 184/2006 Sb. o vyvlastnění, se závěrem, že jsou naplněny, a to:

a) Vyvlastnění je přípustné jen pro účel vyvlastnění stanovený zvláštním zákonem;

(v daném případě dle § 25 odst. 3 písm. e/ a § 25 odst. 4 energetického zákona):

b) Veřejný zájem na dosažení tohoto účelu převažuje nad zachováním dosavadních práv vyvlastňovaného;

(veřejný zájem je dán ust. § 2 odst. 2 písm. a/ bod 1. věta poslední energetického zákona: „distribuční soustava je zřizována a provozována ve veřejném zájmu“, není tedy pravda, jak tvrdí vyvlastňovací úřad, že není dán veřejný zájem na vyvlastnění, posouzení, zda tento veřejný zájem převažuje nad zachováním dosavadních práv vyvlastňovaného, pak má být předmětem vyvlastňovacího řízení, to se však nestalo);

c) Vyvlastnění není přípustné, je-li možno práva k pozemku nebo stavbě potřebná pro uskutečnění účelu vyvlastnění získat dohodou nebo jiným způsobem;

(to v daném případě možné není, neboť vyvlastňovaný - společnost ELSTAV JK, s.r.o. byl v době podání žádosti o vyvlastnění (29. 2.2016) v exekuci a od 14. 3. 2016 pak dokonce v insolvenčním řízení, což jsou bezpochyby skutečnosti, které

brání tomu, aby se vyvlastnitel domáhal naplnění smlouvy o budoucí smlouvě o zřízení věcného břemene nahrazením projevu vůle rozhodnutím soudu, jak v rozhodnutí naznačuje žalovaný a před ním vyvlastňovací úřad. Situaci, kdy je vyvlastňovaný omezen ve smluvní volnosti, přitom § 5 odst. 5 písm. b) zákona o vyvlastnění výslovně uvádí jako situaci, kdy vyvlastnit lze a není ani nutné pokoušet se získat práva k pozemku dohodou nebo jiným způsobem, neboť to není možné).

Práva obsažená ve smlouvě o budoucí Smlouvě o zřízení věcného břemene opravňovala sice vyvlastnitel ke zřízení a umístění stavby na pozemky vyvlastňovaného, ale nikoli k dalšímu provozování stavby. Za tím účelem mělo být dle oné smlouvy a § 25 odst. 4 energetického zákona zřízeno věcné břemeno, k čemuž již nedošlo. Navíc se jednalo pouze o osobní závazek společnosti ELSTAV JK, s.r.o., nijak nezavazující případné další majitele pozemků, což je přesně důvod, proč § 25 odst. 4 energetického zákona ukládá provozovateli distribuční soustavy zřídit věcné břemeno. Uvádí-li zákon o vyvlastnění, že vyvlastnit není možné, lze-li práva k pozemku získat dohodou, je nutno tato práva posoudit nejen obsahově, ale i z hlediska formy, kterou vyžaduje zákon, tedy zda existují nebo byla poskytnuta ve formě věcného břemene. A to nebyla.

d) Vyvlastnění lze provést, jen jestliže je v souladu s cíli a úkoly územního plánování. Pro danou stavbu bylo vydáno pravomocné územní rozhodnutí.

Vzhledem k uvedenému žalobce navrhoval žalované rozhodnutí zrušit a věc žalovanému vrátit k dalšímu řízení.

II.

Vyjádření žalovaného k žalobě

Žalovaný se vyjádřil k žalobě podáním ze dne 19. 12. 2016. Uvedl v něm, že se jedná o stavbu vysokého napětí (distribuční soustavu), pro kterou bylo vydáno územní rozhodnutí dne 29. 12. 2009 a že jde o stavbu, pro kterou bylo možno vyvlastnit, a proto nebylo nutné dokladovat souhlas vlastníka pozemku. K vlastní realizaci (provedení) stavby již nebylo zapotřebí kromě územního rozhodnutí ani stavební povolení ani souhlas s provedením ohlášeného stavebního záměru. Stavba byla provedena a následně zkolaudována kolaudačním souhlasem ze dne 20. 3. 2014. Podle žalovaného došlo k dohodě mezi investorem stavby a vlastníkem pozemku, na základě které byla stavba provedena. Vyvlastňovací řízení nastupuje až v případě, že k takové dohodě nedojde.

Vzhledem k tomu žalovaný navrhoval žalobu jako nedůvodnou zamítnout.

III.

Jednání krajského soudu

Krajský soud projednal žalobu při jednání dne 7. 11. 2017. Účastníci řízení při něm setrvali na svých dosavadních stanoviscích k věci. Návrhy na dokazování neměli.

Poté krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů podle části třetí, hlavy první a druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního

řádu správního, v platném znění (dále jen „s.ř.s.“), přičemž dospěl k následujícím zjištěním a právním závěrům.

IV.

Skutková zjištění a právní hodnocení věci krajským soudem

Na základě žádosti ze dne 2. 7. 2008 vydal Magistrát města Liberec, stavební úřad, dne 22. 5. 2009 rozhodnutí o umístění stavby TR Bezděčín – Šimonovice propojovací vedení 110kV na pozemcích v něm konkrétně specifikovaných v kat. území Bezděčín u Jablonce nad Nisou. Toto územní rozhodnutí nabylo právní moci dne 29. 12. 2009.

Za účelem zabezpečení provozu této distribuční soustavy podal žalobce dne 29. 2. 2016 jako vyvlastnitel u Městského úřadu Turnov žádost o zahájení vyvlastňovacího řízení ohledně pozemkových parcel č. 919, 920, 921 a 925/1 v kat. území Bezděčín u Jablonce nad Nisou, proti vyvlastňovanému ELSTAV JK, s.r.o. Jak je již z této žádosti zřejmé, všechny uvedené pozemky byly zatíženy základem zřízení, zástavním právem k zajištění daňové pohledávky a celou řadou dalších zástavních práv exekutorských k uspokojení celé řady pohledávek, přičemž ohledně nich již také byla zahájena příslušná exekuční řízení. Tyto skutečnosti vyplývají rovněž z výpisu z katastru nemovitostí, který je součástí správního spisu.

Žádost o vyvlastnění byla podána s odkazem na § 25 odst. 4 energetického zákona, podle něhož je provozovatel distribuční soustavy povinen zřídit věcné břemeno umožňující využití cizí nemovitosti, nebo její části, pro účely uvedené v § 25 odst. 3 písm. e) energetického zákona. V daném případě bylo cílem této žádosti zajistit provozování zařízení distribuční soustavy elektrické energie stavby TR Bezděčín – Šimonovice propojovací vedení 110kV na pozemcích parcel č. 919, 920, 921 a 925/1 v kat. území Bezděčín u Jablonce nad Nisou, a to prostřednictvím omezení vlastnického práva k uvedeným pozemkům formou zřízení práva věcného břemene.

Městský úřad Turnov rozhodnutím ze dne 20. 6. 2016, č. j.: SU/16/3533/HOI, výše uvedenou žádost o vyvlastnění zamítl v podstatě s odůvodněním, že „ve smyslu § 25 odst. 4 energetického zákona ..., v návaznosti na ustanovení § 2 písm. a) zákona o vyvlastnění ...“, nelze pro dosažení účelu vyvlastnění provést vyvlastnění u stavby, která je již dokončena a užívána. Přitom dodal, že „jde o stavbu, která nebyla realizována bez právního důvodu (titulu), protože stavebník, jak vyplývá ze žádosti, měl smlouvu o smlouvě budoucí, která stále trvá (ze žádosti nevyplývá opak)“. Prvoinstanční správní orgán uzavřel s tím, že záměr žadatele na dotažení soukromoprávní stránky věci (právní poměr k pozemku) do podoby věcného břemene dle ust. § 25 odst. 4 energetického zákona, již nelze řešit institutem vyvlastnění. Zároveň konstatoval, že na navrhovaném vyvlastnění není objektivní veřejný zájem.

O odvolání žalobce rozhodl žalovaný žalovaným rozhodnutím. Odůvodnil je následujícím způsobem (dále viz straně třetí dole a strana čtvrtá jeho odůvodnění):

„Vlastnictví jako institut práva je upraveno v občanském zákoníku (zák. č. 89/2012 Sb.). Jedná se tedy o soukromoprávní (občanskoprávní) problematiku. O občanskoprávních

(soukromoprávních) záležitostech rozhodují dle ust. § 7 odst. 1 občanského soudního řádu (zák. č. 99/1963 Sb., v platném znění) pouze občanskoprávní soudy (v I. stupni zpravidla okresní soudy). Jiné orgány než soudy mohou v občanskoprávních záležitostech rozhodovat pouze a jedině tam, kde to stanoví zákon s tím, že to je nutné chápat tak, že to platí pouze v situacích stanovených zákonem.

V daném případě se má jednat o zřízení věcného břemene pro stavbu el. vedení distribuční soustavy. Toto vedení bylo již umístěno, realizováno, kolaudováno (viz kolaudační souhlas ze dne 20. 3. 2014) a je provozováno, kdy žadatel nijak neuvádí a ani neprokazuje, že by mu bylo vlastníkem předmětných pozemků bráněno v provozování vedení el. energie (poukaz na možnost, že by vlastník pozemku mohl v budoucnu bránit v provozu vedení je pouze spekulací, se kterou nelze pracovat).

V tomto případě pro vyvlastňovací orgány není objektivně a jednoznačně naplněna podmínka pro vyhovění žádosti, a to nezbytnost věcného břemene. Věcné břemeno by bylo nutné pouze v případě, že vlastník pozemku by nesouhlasil s umístěním a provedením stavby na svém pozemku, což není tento případ. V situaci, kdy vlastník nesouhlasí, zákon stanoví, že lze vyvlastnit s tím, že stanoví proces vyvlastnění a výslednou podobu tohoto procesu - vznik práva ve prospěch osoby oprávněné z věcného břemene právě ve formě (v úrovni) věcného břemene, které se pak zapíše do katastru nemovitostí. To v tomto případě již není zapotřebí, tedy není objektivně nezbytné k dosažení účelu sledovaného účelem vyvlastnění (stavba je již provedena a užívána, viz výše).

Je si nutné uvědomit, že soukromé (občanské) právo je autonomní právní oblastí vůči právu veřejnému. Jedním z důsledků rozlišování soukromého a veřejného práva je imperativ (příkaz) pro správní orgány, uvedený v ust. § 2 odst. 3 správního řádu, o tom, že zasahovat do práv jiných lze jedině (bez výjimky) pouze v případě splnění zákonem stanovených podmínek a jen v nezbytném rozsahu, laicky řečeno, jde o příkaz „nerušit“ soukromou sféru života společnosti. Tedy správní orgány nemohou zasahovat a rozhodovat tam, kde by to bylo jinak vhodné, či účelné, jestliže to není nezbytné a současně ve veřejném zájmu apod. Správní orgány při své veškeré rozhodovací činnosti vždy musí respektovat autonomii občanskoprávní (soukromoprávní) sféry práva jako primární sféry právních vztahů.

V tomto případě, jak je již výše uvedeno, vedení el. energie distribuční soustavy, pro kterou mělo být vyvlastnění provedeno, je realizováno a užíváno, kdy stavba ani není v území umístěna bez žádného občanskoprávního titulu (žadatel je stranou smlouvy o smlouvě budoucí). Z tohoto pohledu není nezbytně potřeba získání práv majetkové povahy (věcné břemeno jako forma vlastnictví) cestou vyvlastnění veřejnoprávním způsobem podle zák. č. 184/2006 Sb., o vyvlastnění, v platném znění, které by prováděl správní orgán (vyvlastňovací úřad). Danou problematiku lze řešit občanskoprávně dohodou nebo u občanskoprávních soudů.

S ohledem na tyto skutečnosti byla žádost o vyvlastnění zamítnuta v souladu se zákonem. Z tohoto důvodu bylo odvolání ze dne 8. 7. 2016 zamítnuto a rozhodnutí ze dne 20. 6. 2016 o zamítnutí žádosti potvrzeno.

K vlastnímu obsahu odvolání lze vedle výše uvedeného dodat následující. Je třeba uvést, že v občanském právu platí, že u soudu lze, laicky řečeno, žalovat cokoliv. Pokud jde o občanskoprávní záležitosti, o kterých mají rozhodovat správní orgány, pak tam skutečně platí, že správní orgány, které mohou do práv jiných zasahovat jen za podmínek daných zákonem,

ve veřejném zájmu a v nezbytném rozsahu, musí vždy v každém případě velmi obezřetně posuzovat a vždy zdůvodňovat, že v konkrétní občanskoprávní záležitosti jim nepochybně svědčí kompetence daná zákonem ve věci rozhodnout. To v tomto případě není a nebylo jednoznačné, protože, jak je výše uvedeno, věcné břemeno již není objektivně nutné k realizaci stavby, rovněž je otázkou, zda je objektivně veřejný zájem na vyvlastnění, když stavba již byla realizována a v návaznosti na to ani není nezbytné, aby se vyvlastňovalo, když současný stav věci je plně řešitelný občanskoprávní cestou, kterou by se realizovala smlouva o smlouvě budoucí. Podle názoru odvolacího orgánu za této situace skutečně není možné provést vyvlastnění podle zákona č. 184/2006 Sb.“

Z uvedeného je zřejmé, že se žalovaný se závěry prvoinstančního správního orgánu ztotožnil. Jak pak plyne ze žaloby a z rozhodnutí, jimiž byla zamítnuta žádost o vyvlastnění, spornou je otázka, zda bylo v daném případě na místě řešit věcně právní vztah mezi vyvlastnitelem a zároveň provozovatelem distribuční soustavy (žalobcem) na straně jedné a vlastníkem předmětných pozemků na straně druhé, formou vyvlastnění, či nikoliv. Jinými slovy, zda vyvlastnění přicházelo v úvahu za situace, kdy již byla stavba TR Bezděčín – Šimonovice propojovací vedení 110kV nejen postavena, ale je i provozována.

Krajský soud nejdříve zkoumal, jak byl v souvislosti s danou stavbou řešen věcně právní vztah mezi žalobcem a vlastníkem předmětných pozemků. Na základě správního spisu konstatoval, že dne 10. 12. 2012 uzavřela obchodní společnost ELSTAV JK, s.r.o. se sídlem v Rumburku, jako budoucí strana povinná, s obchodní společností ČEZ Distribuce, a.s., se sídlem Děčín, tedy se žalobcem, jako budoucí stranou oprávněnou, Smlouvu o uzavření budoucí smlouvy o zřízení věcného břemene a Smlouvu o právu stavby, o jejíž zajištění provozu jde právě v přezkoumávané věci. Budoucí povinná v ní mimo jiné prohlašuje, že vede vážná jednání o koupi nemovitostí v katastrálním území Bezděčín u Jablonce nad Nisou, a to konkrétně ohledně pozemků parc. č. 919, 920, 921, 925/1. Budoucí oprávněná prohlásila, že má záměr zřídit a provozovat na předmětných pozemcích zařízení distribuční soustavy, umístěné územním rozhodnutím vydaným Magistrátem města Liberec dne 22. 5. 2009, č. j. SUURUR/7120/115837/08-Ka. V článku IV. této smlouvy se obě smluvní strany zavázaly k tomu, že za stanovených podmínek zřídí ve prospěch budoucí oprávněné věcné břemeno spočívající v právu ke zřízení a provozování stavby zařízení distribuční soustavy na uvedených pozemcích a k jejich přetnutí a umístění zařízení distribuční soustavy v nich. Budoucí povinná v souvislosti s přípravou stavby zařízení distribuční soustavy zároveň smluvně uzavřela se žalobcem jako stavebníkem Smlouvu o právu stavby na dotčených nemovitostech.

Podle § 1243 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, vzniká právo stavby zřízené smlouvou až zápisem do veřejného seznamu. Z výpisu z katastru nemovitostí prokazující evidovaný stav k datu 23. 3. 2016, ale není patrné, že by pozemky parcelních čísel č. 919, 920, 921 a 925/1 v kat. území Bezděčín u Jablonce nad Nisou, o které jede, byly zatíženy právem stavby. Není v něm totiž o právu stavby žádný zápis, takže ze správního spisu, který byl podkladem i žalovaného rozhodnutí, neplyne, že by žalobce realizoval předmětnou stavbu na základě odpovídajícího právního titulu. Úvahy žalovaného o tom, že je předmětná distribuční soustava umístěna (myšleno zřejmě realizována) v území na základě občanskoprávního titulu, tak nemají oporu ve správním spisu. A pokud žalovaný zmiňuje Smlouvu o smlouvě budoucí ..., tak ani z ní neplyne oprávnění k faktické

realizaci stavby, tj. materiálnímu zásahu do pozemků jejich vlastníkem stavebníkem, jejich nevlastníkem. K vydání územního rozhodnutí pak žadatel žádný souhlas nepotřeboval, neboť jde o stavbu, pro kterou je možné vyvlastnit (viz § 86 odst. 3 stavebního zákona, § 2 písm. a/ zákona o vyvlastnění a § 25 odst. 4 energetického zákona).

Lze tak shrnout, že stavba TR Bezděčín – Šimonovice propojovací vedení 110kV byla umístěna v době (22. 5. 2009), kdy ještě nebyla uzavřena výše zmíněná Smlouva o uzavření budoucí smlouvy o zřízení věcného břemene a Smlouva o právu stavby (dne 10. 12. 2012). A dokonce v době, kdy obchodní společnost ELSTAV JK, s.r.o., ještě ani nebyla vlastníkem předmětných pozemků. Jak však již uvedeno výše, žadatel pro vydání uvedeného územního rozhodnutí nepotřeboval souhlas vlastníků pozemků, na nichž byla stavba umístěna.

Pokud pak jde o vlastní realizaci předmětné stavby TR Bezděčín – Šimonovice propojovací vedení 110kV, ve správním spisu není jediný relevantní doklad, který by k ní žalobce opravňoval. Je v něm sice založena Smlouva o zřízení věcného břemene – služebnosti pro předmětnou stavbu, uzavřená mezi ELSTAV JK, s.r.o. a žalobcem dne 10. 7. 2014, což je ovšem z doby, kdy již obchodní společnost ELSTAV JK, s.r.o. nebyla k tomuto úkonu oprávněná, neboť v té době již byly předmětné pozemky zatížené exekucemi (viz výpis z katastru nemovitostí, jenž je založen ve správním spisu, v důsledku nichž nesměla nakládat se svým majetkem).

Lze tak konstatovat, že žalobce vzdor své snaze vypořádat vzájemné vlastnické vztahy realizoval nakonec danou stavbu bez příslušného věcně právního oprávnění, že stávající stav je nadále takový, že je předmětná stavba již dokončena a užívána, ačkoliv nejsou vypořádána věcná práva k pozemkům pod stavbou TR Bezděčín – Šimonovice propojovací vedení 110kV. Žalobce se o to právě podanou žádostí o vyvlastnění snažil.

Práva a povinnosti provozovatelů distribučních sítí v tomto směru upravuje mimo jiné § 25 odst. 4 energetického zákona, v němž se stanoví:

„Provozovatel distribuční soustavy je **povinen zřídit věcné břemeno umožňující využití cizí nemovitosti nebo její části pro účely uvedené v odstavci 3 písm. e)**, a to smluvně s vlastníkem nemovitosti; v případě, že vlastník není znám nebo určen nebo proto, že je prokazatelně nedosažitelný nebo nečinný nebo **nedošlo k dohodě s ním** a jsou-li dány podmínky pro omezení vlastnického práva k pozemku nebo ke stavbě podle zvláštního právního předpisu, **vydá příslušný vyvlastňovací úřad na návrh příslušného provozovatele distribuční soustavy rozhodnutí o zřízení věcného břemene umožňujícího využití této nemovitosti nebo její části.**“

Již z jazykového výkladu tohoto ustanovení stanoveného zvláštním zákonem oproti zákonu o vyvlastnění č. 184/2006 Sb., je tak zřejmé, že je aplikovatelné nejen v období před vlastní stavbou distribuční soustavy, nýbrž kdykoliv, je-li toho pro její provoz třeba. Závěr uvedeného zákonného ustanovení to říká zcela jasně a srozumitelně, když stanoví, že v tom případě (nedošlo-li k dohodě a samozřejmě při splnění zákonných předpokladů), vydá příslušný vyvlastňovací úřad rozhodnutí o zřízení věcného břemene **umožňujícího využití této nemovitosti nebo její části**. Nikoliv tedy jen pro legalizaci vlastní realizace stavby distribuční soustavy, v době

před zahájením výstavby, či těsně „předkolaudační“, ale poté, tak aby byl umožněn její provoz a její využití. Tento závěr je pak plně v souladu i s odkazovaným odstavcem 3 písm. e) § 25 citovaného zákona, podle něhož má provozovatel distribuční soustavy právo v souladu se zvláštním předpisem, jímž je míněn stavební zákon, zřizovat a **provozovat na cizích nemovitostech zařízení distribuční soustavy**, přetínat tyto nemovitosti vodiči a umísťovat v nich vedení. Skutečnost, že se žalobci nepodařilo (a ono to již v podstatě ani nešlo vzhledem k exekucním řízením a insolvenčnímu řízení, kdy vlastník pozemků ztratil svá dispoziční oprávnění k nim) uzavřít příslušné dohody a že tedy byly splněny podmínky k postupu dle § 25 odst. 4 energetického zákona, má krajský soud za zcela jednoznačnou. Jinými slovy, úvahu správních orgánů zúčastněných na řízení, že za daného skutkového stavu, tedy faktické realizace a provozu distribuční soustavy, již není postup podle § 25 odst. 4 zákona č. 458/2000 Sb. možný, má za mylný.

Dále třeba uvést, že povinnost zřízení věcného břemene je titulem k vyvlastnění věcného břemene ve vyvlastňovacím řízení a že energetický zákon v § 25 odst. 4 výslovně požaduje, aby byl věcně právní vztah mezi provozovatelem distribuční soustavy a vlastníkem pozemků řešen právě formou věcného břemene. Vzájemné vztahy tedy nelze upravit jinou formou smluvního vztahu.

Vzhledem k výše uvedenému proto krajský soud uzavírá, že úvahy žalovaného, že za situace, kdy již byla stavba TR Bezděčín – Šimonovice propojovací vedení 110kV postavena a je užívána, nepřichází postup dle § 25 odst. 4 energetického zákona v úvahu, má za nesprávné. Vzhledem k tomu krajskému soudu nezbylo, než žalované rozhodnutí pro nezákonnost podle § 78 odst. 1 s.ř.s. ve výroku I. tohoto rozsudku zrušit a věc žalovanému vrátit v souladu s § 78 odst. 4 citovaného předpisu k dalšímu řízení. V něm bude žalovaný vázán právními názory krajského soudu vyjádřenými v tomto rozsudku (viz § 78 odst. 5 s.ř.s.).

V.

Náklady řízení

Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 s.ř.s. Dle něj má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Protože byl úspěšný žalobce, krajský soud mu přiznal náhradu nákladů řízení ve výši 3.000,--Kč za zaplacený soudní poplatek, když náhradu dalších nákladů nežádal (viz výrok II. tohoto rozsudku).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Hradec Králové 7. listopad 2017

JUDr. Jan Rutsch v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
L. P.